

25 JAAR DSP-GROEP

TWAALF GESPREKKEN OVER
**MAATSCHAPPELIJKE
MEERWAARDE**

DSP-GROEP
[XXV]
JAAR

■
25 JAAR DSP-GROEP

1984 - 2009

TWAALF GESPREKKEN OVER
**MAATSCHAPPELIJKE
MEERWAARDE**

DSP-GROEP
XXV
JAAR

25 JAAR DSP-GROEP

PARTNERS DSP-GROEP

VOORWOORD

In 25 jaar heeft DSP-groep zich ontwikkeld tot toonaangevend onderzoeks- en adviesbureau, dat in alle opzichten stevig in zijn schoenen staat. Ondanks de crisis die momenteel over de wereldbol raast, zien we onze toekomst met groot vertrouwen tegemoet. Dat was al zo bij de oprichting van DSP-groep in 1984, en geldt nog steeds in 2009, ons zilveren jubileumjaar.

In dit jubileumboek nemen we u mee door de geschiedenis van DSP-groep, die wordt gekenmerkt door groei, verdieping en verbreding. Gegroeid zijn we, van twee oprichters naar zeven partners, ruim 60 medewerkers en een omvangrijk netwerk van samenwerkingspartners. Verbreed en verdiept, van beleidsonderzoek naar organisatieadvies en detachering, en van veiligheid naar een breed scala aan sociaal-maatschappelijke, fysiek-ruimtelijke en bestuurlijk-strategische onderwerpen. Hierdoor mogen we vrijwel alle ministeries en veel provincies, gemeenten en maatschappelijke organisaties tot onze opdrachtgevers rekenen. De laatste jaren krijgt ons werk ook een meer internationaal karakter, omdat opdrachtgevers te maken krijgen met Europese wetgeving en hun beleid mede baseren op buitenlandse ontwikkelingen.

Met u, als onze klanten en relaties, hebben we meer dan een zakelijke band. Die trouw is wederzijds, en dat is niet alleen omdat we elkaar zo aardig vinden. We hebben samen hard gewerkt en veel veranderd. In dit jubileumboek gaan we met twaalf van u in gesprek over projecten die we samen hebben gedaan en onderwerpen die ons beide ter harte gaan. Daarom is het niet alleen een boekje over ons, maar ook een boekje van u geworden.

Wij hopen dat u zich - en ons - in deze twaalf gesprekken herkent. En dat we nog vele jaren met u in gesprek kunnen blijven.

PARTNERS EN MEDEWERKERS DSP-GROEP

25 JAAR DSP-GROEP

ONZE GESPREKSPARTNERS

INHOUDSOPGAVE

- 09 **CRISIS? WELKE CRISIS? 25 JAAR: DSP-GROEP IN VOGELVLUCHT**
- 12 **GOEDE BEDOELINGEN DE MAAT GENOMEN: AUDITTEAM VOETBALVANDALISME**
Bram van Dijk & Margo Vliegenthart
- 16 **EEN SNOEPJE VAN EEN WIJK: BURGERPARTICIPATIE EN DE WMO**
Carla Kolner & Barth van Eeten
- 20 **MEER WAAR VOOR JE GELD: MARKTWERKING IN PROVINCIEBELEID**
Martin van der Gugten & Sascha Baggerman
- 24 **DE MENS ACHTER DE LENS: CAMERATOEZICHT IN ANTWERPEN**
Sander Flight & Tom Meeuws
- 28 **RITSEN OP DE DIGITALE SNELWEG: BIBLIOTHEEKINNOVATIE**
Rento Zoutman & Josje Calff
- 32 **VOORUIT, TEGEN DE STROOM IN: AANPAK JEUGDCRIMINALITEIT AMSTERDAM**
Nelleke Hilhorst & Job Cohen
- 36 **BOTER BIJ DE VIS: ADVIESTRAJECT VRIJWILLIGE INZET (AVI)**
Paul Duijvestijn & Marius Ernsting
- 40 **NIET OVER DE SCHUTTING: SCHOOLVEILIGHEID**
Sjoerd Boersma & Dick Folkertsma
- 44 **MEEDOEN IS WINNEN: INTEGRATIE DOOR SPORTBEOEFENING**
Eric Lagendijk & Clémence Ross
- 48 **VER OVER JE GRENZEN KIJKEN: VEILIGHEIDSEFFECTRAPPORTAGES IN ALPHEN AAN DEN RIJN**
Tobias Woldendorp & Hans Groen in 't Wout
- 52 **UIT HET VERDOMHOEKJE: JEUGDBELEID**
Lenneke Wolswinkel & Marcel van Gastel
- 56 **BETROKENHEID, RENDEMENT EN RELEVANTIE: HET VEEM ALS BROEDPLAATS**
Paul van Soomeren & Eric Holterhues
- 61 **WAARDEN DIE WAARDE TOEVOEGEN: DSP-GROEP OVER 25 JAAR**

A wide-angle photograph of a harbor at dusk or dawn. The water is calm, reflecting the sky and the lights of the ships. In the foreground, several large cargo ships and smaller boats are docked or moving through the water. In the background, a city skyline is visible with various buildings and cranes. The sky is a clear, pale blue. A large, stylized white logo is overlaid on the right side of the image.

DSP-GROEP
[XXV]
JAAR

*'Werkvelden groeiden
en bloeiden
op een natuurlijke manier'*

25 JAAR DSP-GROEP IN VOGELVLUCHT

CRISIS? WELKE CRISIS?

*'Focus op veiligheid
en criminaliteit,
met de bedoeling
snel te verbreden'*

Bram van Dijk en Paul van Someren zaten in het najaar van 1982 op een bankje tegenover het psychiatrische ziekenhuis in Wolfheze. Tussen de vallende blaadjes, op het dieptepunt van de recessie, besloten zij een sociaal wetenschappelijk onderzoeks- en adviesbureau te beginnen. Met de focus op veiligheid en criminaliteit, maar met de bedoeling snel te verbreden.

DE NAAM

Na een jaar 'tussen de schuifdeuren' werd begin 1984 een echt kantoor in kraakpand het Veem betrokken. 'Bureau Criminaliteitspreventie Van Dijk en Van Someren' was een feit. Inhoudelijke verbreding maakte al snel personele uitbreiding noodzakelijk. In 1995 werden Martin van der Gugten, Nelleke Hilhorst en Kees Loef mede-eigenaar van het bedrijf. Van Dijk, Van Someren en Partners - meestal afgekort tot DSP - groeide door en kreeg vanaf 2000 nieuwe partners in Eric Lagendijk, Rento Zoutman en Sander Flight. DSP-groep werd in 2001 officieel de nieuwe naam.

HET WERKTERREIN

De werkvelden binnen DSP-groep groeiden en bloeiden op een vrij natuurlijke manier: ze kleven aan de interesses en passies van medewerkers, of spruiten voort uit werk dat we al langer doen. Het is daarom vaak lastig de start van een nieuw werkterrein te dateren. Op enig moment krijgt het een naam, maar de wortels gaan vaak ver terug. Bovendien zijn we al lang niet meer alleen onderzoeker, maar steeds vaker adviseur, trainer, projectleider of interim-manager. >

*'Wie ons pand kent,
is de krakers van weleer
met terugwerkende
kracht dankbaar'*

DE ORGANISATIE

Reorganisaties en bedrijfskantelingen, daar doen we als DSP-groep niet zo veel aan. We riepen slechts twee reorganisaties over onszelf af. De eerste keer in 1991 toen we - 19 man en vrouw sterk - clubjes van medewerkers die ongeveer hetzelfde werk deden, bundelden in 'sectoren'. De tweede keer was 13 jaar later in 2004, toen we - 55 man en vrouw sterk - die sectoren veranderden in flexibele 'teams'. Deze netwerkorganisatie past ons prima en we hopen er nog lang mee voort te kunnen.

HET KANTOOR

Op onze start als krakers zijn we nog altijd trots. Vooral ook omdat Werkgebouw het Veem - nu rijksmonument - destijds door een overactief stadsbestuur gesloopt dreigde te worden voor de aanleg van een vierbaansweg. Wij bouwden in 1984 in het Veem voor fl. 12.332,- ons eigen kantoor van 60 m². Omdat DSP-groep al snel te groot werd voor een kleinschalig gebouw als het Veem, breidden we verder uit in het naastgelegen Y-point. Via een indrukwekkende glazen overspanning tussen de beide pakhuizen realiseerden we in 2003 één kantooruimte, van ongeveer 1.000 m². Wie ons onvolprezen pand en uitzicht kent, is de krakers van weleer met terugwerkende kracht dankbaar.

DE VOORZIENINGEN

Sneller én goedkoper werden de voorzieningen in 25 jaar. Sneller was niet altijd doordachter, maar wel handiger. En duurzamer natuurlijk, want dat waren we al voordat het begrip werd uitgevonden. Niet voor niets reizen DSP-ers sinds

*'Deze netwerk-
organisatie met
flexibele teams
past ons prima'*

*'DSP-ers zijn
blijvers,
en dat is goed
voor ons
collectieve
geheugen'*

*'Dit is een saai verhaal
over gestaag toenemende omzet
en mooie winstmarges'*

jaar en dag vooral met trein en fiets. De eerste diepte-investering deden we direct. In april 1984 werd voor maar liefst 23.800 gulden de eerste computer met printer aangeschaft. Voor dat geld kon hij wel floppies van liefst 360 Kb aan, nu het equivalent van één afbeelding op internet. Rapporten werden geprint op een oorverdovende matrixprinter met kettingpapier, waarvan je later de randen moest afscheuren.

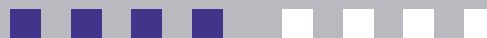
HET GELD

Dit is een saai verhaal over gestaag toenemende omzet en mooie winstmarges waarmee partners en werknemers tevreden zijn en we het bedrijf rustig door kunnen laten groeien. Verlies maakten we twee keer in die 25 jaar. Tot onze schrik schreven we in 1988 opeens rode cijfers. We hadden nog niet door dat je als bedrijf voorzieningen moet treffen voor tegenvallers in de toekomst. En in 1994 was er verlies. Te veel geklets en te veel overhead. Weer een les geleerd: er moet gewoon doorgewerkt worden. En werk was en is er gelukkig zat, want onze klanten blijven terugkomen.

DE DSP-ERS

Tegenwoordig tellen we een zestigtal medewerkers in de vaste formatie. Daarnaast werken er gemiddeld zo'n 15 zelfstandige adviseurs en managers uit het DSP-netwerk bij onze klanten. DSP-ers zijn blijvers, al wordt de doorstroming groter. In de eerste tien jaar was de doorloop nul, tegenwoordig blijven medewerkers gemiddeld acht jaar bij DSP-groep. Dat is nog steeds lang, en dus goed voor ons collectieve geheugen. ■

HIER START EEN TIJDLADDER MET 25 JAAR DSP-MIJLPALEN,
GEKOPPELD AAN GEBEURTENISSEN UIT DE NATIONALE EN
WERELDGESCHIEDENIS, POLITIEK, SPORT EN MEDIA.

1984

Officiële start Van
Dijk & Van Soome-
ren in kraakpand
het Veem

Giframp Bhopal,
India: duizenden
inwoners overlij-
den na inademen
weglekkend
insecticide

Kabinet Lubbers
blokkeert uitrei-
king P.C. Hooft-
prijs aan Hugo
Brandt Corstius

Laatste wedstrijd
Johan Cruyff in
thuiswedstrijd
van Feyenoord
tegen PEC Zwolle

Introductie Apple
Macintosh 128k:
de eerste betaal-
bare computer
met grafische
interface

DSP-GROEP
XXV
JAAR

11

HET AUDITTEAM VOETBALVANDALISME ONDERZOCHT DE WEDSTRIJDORGANISATIE, DE KETENSAMENWERKING EN DE INCIDENTEN IN HET BETAALDE VOETBAL. DOOR PROFESSIONALISERING OP ALLE FRONTEN IS HET AANTAL INCIDENTEN SIGNIFICANT GEDAALD.

'Eind jaren tachtig was de aanbeveling om supportercoördinatoren aan te stellen baanbrekend'

'Vaak waren onze aanbevelingen bij de returnwedstrijd al geïmplementeerd'

AUDITTEAM VOETBALVANDALISME

BRAM VAN DIJK
SENIOR ONDERZOEKER EN PARTNER DSP-GROEP

GOEDE BEDOELINGEN DE MAAT GENOMEN

Bram van Dijk: 'Van oudsher is criminaliteit en veiligheid het domein van politie en justitie. In de jaren tachtig begonnen gemeenten preventiebeleid te ontwikkelen en gaandeweg de regierol naar zich toe te trekken. Toen DSP-groep eind jaren tachtig onderzoek deed naar draagvlak voor een preventieve aanpak van voetbalvandalisme bij profclubs, was de aanbeveling om supportercoördinatoren aan te stellen nog baanbrekend. Nu is die functie gemeengoed in het betaalde voetbal.'

In het Auditteam Voetbalvandalisme komt de kennis die in twintig jaar is opgebouwd samen. Alle leden hebben in het recente verleden, veel ervaring met de preventieve en repressieve bestrijding van voetbalvandalisme opgedaan. DSP deed vlak voor het auditteam werd opgericht onderzoek naar incidenten rond de wedstrijd FC Utrecht - Legia Warschau. We hebben toen geleerd dat betrokken ketenpartners zich veel zorgvuldiger behandeld voelen als ze precies weten waar ze aan toe zijn. De zorgvuldigheid van zo'n protocollaire aanpak sloot goed aan bij wat het auditteam voorstaat.

DSP-groep heeft vooral de rol van onderzoeker vervuld en heeft de adviesrol van het auditteam gefaciliteerd en ondersteund. We onderzochten alleen de feiten en baseerden daarop de conclusies en aanbevelingen. Het auditteam, met de voorzitter voorop, heeft zijn taak om zorgvuldig te rapporteren, zeer serieus genomen. Zonder dat dit ten koste ging van de snelheid: vaak waren onze aanbevelingen bij de returnwedstrijd al geïmplementeerd. Dat kan alleen als de partners beseffen dat zij een ketenverantwoordelijkheid hebben.

Binnen het auditteam is nagedacht over de mogelijkheid om de verantwoordelijkheid voor het versterken van de keten meer bij betrokken partijen neer te leggen. Maar de consensus in het veld is toch dat het auditteam, als onafhankelijke beoordelaar en stok achter de deur, in een blijvende behoefte voorziet.' >

PROJECTERVARING DSP-GROEP

- **1988** draagvlakonderzoek voor een sociaal preventieve aanpak voetbalvandalisme bij BVO's
- **1990** advisering en begeleiding van acht profclubs bij sociaal-preventief supportersbeleid
- **2000** succes preventieve aanpak door 'Goed gastheerschap' Nederland tijdens Euro 2000
- **2003** ondersteuning van Auditteam Voetbalvandalisme bij onderzoek naar grootschalige incidenten
- **2008** continuering Auditteam Voetbalvandalisme ondersteund door het veld

1985

Eerste DSP-er
Lex komt in
vaste dienst

Gorbatsjov leider
van de Sovjet-Unie;
tweede termijn
Reagan

Invoering basis-
school; aanslag op
Rainbow Warrior
(Greenpeace)

Evert van
Benthem wint
Elfstedentocht;
Heizeldrama

Microsoft
Windows 1.0;
Live Aid:
popconcerten
voor Ethiopie

DSP-GROEP
XXV
JAAR

< **Margo Vliegthart:** 'In het Beleidskader Voetbalvandalisme uit 2003 is een reeks afspraken vastgelegd over taken en verantwoordelijkheden van de clubs, politie, justitie en de gemeente. Inclusief normenkaders en tolerantiegrenzen. Een boekwerk vol goede bedoelingen, dat aan de realiteit getoetst moet worden. Het Auditteam Voetbalvandalisme kreeg de tweeledige taak om te onderzoeken of het naleven van de afspraken uit het beleidskader, voetbalvandalisme helpt te voorkomen, en om te onderzoeken wat er feitelijk fout is gegaan bij incidenten. Dit heeft geleid tot bijstelling van een aantal afspraken.'

Als team van onafhankelijke ex-bestuurders, konden we onze opdracht onbevangen tegemoet treden. Aanvankelijk hebben we veel wedstrijden bezocht om te bekijken hoe clubs en politie alles hadden georganiseerd. Ook is er uitvoerig gediscussieerd over wat een incident is, en hoe je een feitenonderzoek opzet en uitvoert. Omdat het auditteam per definitie boodschapper van slecht nieuws is, dient de onafhankelijkheid van de audit boven elke twijfel verheven te zijn. De impact van onze conclusies op de verantwoordelijken is enorm. Daarom wordt elk woord in de rapportages gewikt en gewogen.

Alle betrokken partijen uit het veld zien de meerwaarde van het auditteam, en veel van onze aanbevelingen zijn opgevolgd en hebben tot verbeteringen geleid. Hoewel er geen ideaalmodel bestaat, valt op dat waar ketenpartners elkaar vertrouwen en goed samenwerken, een sfeer ontstaat die maakt dat afspraken, ook met supporters, worden nagekomen en dat onmiddellijk wordt ingegrepen als dit niet gebeurt. Er is veel vooruitgang geboekt: de gemiddelde politie-inzet is in de loop der jaren substantieel gedaald, en de clubs nemen verantwoordelijkheid voor wat er gebeurt in het stadion. De komende jaren valt nog meer vooruitgang in de sociaal-preventieve sfeer te boeken.' ■

GOEDE BEDOELINGEN DE MAAT GENOMEN

MARGO Vliegthart
oud-voorzitter auditteam voetbalvandalisme

AUDITTEAM VOETBALVANDALISME

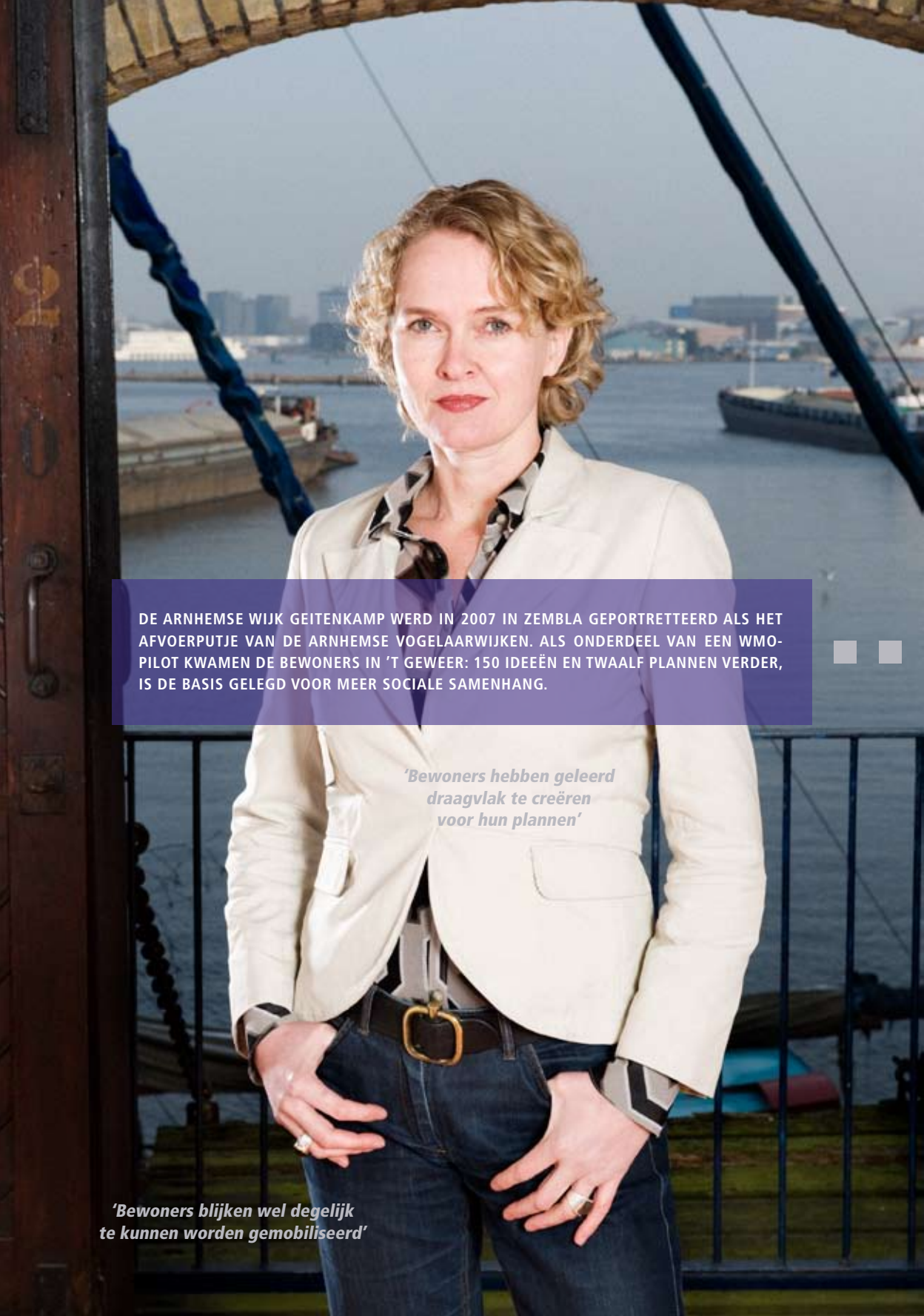
PROJECTRESULTATEN

- minder politie-inzet rondom wedstrijden
- minder, en minder ernstige incidenten in stadions
- kwaliteit veiligheidsorganisatie BVO's geprofessionaliseerd
- samenwerking en afstemming tussen lokale ketenpartners verbeterd
- clubs nemen verantwoordelijkheid voor wat er gebeurt in het stadion

'Een sfeer die maakt
dat duidelijke afspraken
worden nagekomen'

'De impact van
onze conclusies op de
verantwoordelijken
is enorm'

DE ARNHEMSE WIJK GEITENKAMP WERD IN 2007 IN ZEMBLA GEPORTRETTEERD ALS HET AFVOERPUTJE VAN DE ARNHEMSE VOGELAARWIJKEN. ALS ONDERDEEL VAN EEN WMO-PILOT KWAMEN DE BEWONERS IN 'T GEWEER: 150 IDEEËN EN TWAALF PLANNEN VERDER, IS DE BASIS GELEGD VOOR MEER SOCIALE SAMENHANG.

'Bewoners hebben geleerd draagvlak te creëren voor hun plannen'

'Bewoners blijken wel degelijk te kunnen worden gemobiliseerd'

BURGERPARTICIPATIE EN DE WMO

CARLA KOLNER
SENIOR ADVISEUR EN PROJECTLEIDER DSP-GROEP

EEN SNOEPJE VAN EEN WIJK

Carla Kolner: 'Het eerste prestatieveld van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), is gericht op het bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten. In negen gemeenten worden door DSP-groep pilotprojecten uitgevoerd. Doel van de pilot in de wijk Geitenkamp in Arnhem, was de verbinding tussen Wmo-(stads)beleid en het buurt- en wijkgericht werken te versterken.

Het begin van de pilot viel samen met een Zembla-uitzending in mei 2007, waarin de Geitenkamp als het afvoerputje van de probleemwijken van Arnhem werd bestempeld. Als reactie maakten enkele bewoners, met ondersteuning van de wijkmanager, een dvd waarin ze vertelden waarom de Geitenkamp juist zo'n prettige wijk is om te wonen. Daarmee was de toon gezet, en was het eerste bewonersinitiatief een feit.

Via de buurtaanpak 'Geitenkamp voor Elkaar' zijn meer bewoners geactiveerd om mee te werken aan een leefbare wijk. Dit heeft geleid tot de oprichting van bewonerswerkgroepen, onder leiding van een gedreven opbouwwerker. Ook kwamen de professionals in de wijk (wonen, zorg, welzijn) regelmatig bij elkaar in een wijkregiegroep. Bewoners hebben 150 ideeën ingediend, waarvan twaalf uitgewerkte plannen op een bewonersavond zijn gepresenteerd. De aanwezige bewoners bepaalden via aandelen hoe het beschikbare budget verdeeld werd over de projecten.

De afgelopen jaren is veel uitgewisseld en gerealiseerd, vaak met heftigheid en altijd met grote betrokkenheid bij de wijk. Bewoners in een wijk met veel werkloosheid en sociale problemen blijken wel degelijk te kunnen worden gemobiliseerd, ook door elkaar. Daarnaast is veel geleerd over hoe je als bewoners, samen met professionals en ambtenaren, draagvlak creëert voor je plannen. Bewoners voelen zich gezien en gehoord. Daarmee is de basis voor groeiende sociale samenhang in de Geitenkamp gelegd.' >

PROJECTERVARING DSP-GROEP

- **2007** 'Wmo in de buurt': een pilot in negen gemeenten over het eerste prestatieveld van de Wmo
- **2008** organisatie debat 'Van Barbecue tot burenhulp': debat over sociale samenhang in de Rode Hoed
- **2008** klanttevredenheid Wmo: onderzoek onder mensen met een beperking (Den Bosch)
- **2009** inhoudelijke voorbereiding en organisatie van een Wmo conferentie in Zwolle
- **2009** MEE-organisaties: verbeteren van de samenwerking tussen MEE-organisaties en gemeenten

1987

- Bureaubrochure van DSP-groep wordt gedrukt en verspreid onder relaties
- Herald of Free Enterprise verongelukt; Hamas opgericht; Andy Warhol overleden
- Gerrit Jan Heijn vermoord; Joop den Uyl overleden
- Veldslag bij Den Haag - Ajax; Stephen Roche wint de Tour
- Op Zwarte maandag, 19 oktober 1987, crasht de beurs met 46%

DSP-GROEP
XXV
JAAR

< **Barth van Eeten:** 'De Geitenkamp is een snoepje van een wijk. Een dorp in de stad, gelegen op een heuvel, met beschermde architectuur en straten waar de trots vanaf spat. Maar ook een echte volkswijk, met alleen goedkope huurwoningen en toenemende problemen met onveiligheid en verpaupering. De Wmo-pilot leek me een prima instrument om de sociale samenhang via burgerinitiatieven te verbeteren.

Als wijkwethouder van de Geitenkamp hoor ik veel positieve berichten over het project, van bewoners én professionals. Om hun betrokkenheid dynamisch te houden, moeten we burgerparticipatie zo weinig mogelijk institutionaliseren. Continuïteit is belangrijk, maar als je al 20 jaar in het wijkplatform zit, verlies je paradoxaal genoeg het contact met je wijk. Dan word je zelf een instituut. Het gaat niet om structuur, maar om inhoud: eerst goede ideeën, dan volgt de structuur, en dan het geld.

In die wijk op die bult zit veel kracht. Ik heb een keer geroepen dat het jammer is dat er buiten de bekende trits veiligheid, sociale samenhang en economie, niets aan cultuur gedaan wordt. Prompt staan er twee mensen op die zeggen: wij gaan het doen! Nog dit jaar komt er een heus cultureel festival. Geweldig!

Versterking van de sociale samenhang is een doorlopend proces. De Wmo-pilot was een eerste stap op weg naar een wijk waarin mensen zich verbonden voelen, zodat ze in staat zijn om voorbij hun eigen sores te kijken en initiatieven te nemen. De Wmo dwingt ons, bestuurders en bewoners, om het samen te doen. Ik ben daar blij om. De komende jaren gaan we de sociale samenhang en leefbaarheid van de Geitenkamp met goede ideeën van bewoners verder uitbouwen.' ■

EEN SNOEPJE VAN EEN WIJK

BARTH VAN EETEN
WETHOUDER ARNHEM

BURGERPARTICIPATIE EN DE WMO

'We moeten burgerparticipatie zo weinig mogelijk institutionaliseren'

'De Wmo dwingt ons om het samen te doen. Ik ben daar blij om'

PROJECTRESULTATEN

- door samenwerking tussen bewoners en professionals is meer vertrouwen ontstaan
- de sociale cohesie in de wijk is versterkt: bewoners weten elkaar ook beter te vinden
- deelnemers Wmo-regiegroep hebben begrip voor elkaars werk ontwikkeld
- wijkanalyse biedt beter zicht op alle voorzieningen en problemen in de wijk
- 'achter de voordeur' is een beter beeld ontstaan van de zwakkere groepen in de wijk

Introduceert DSP-tijdschriftsysteem; omzet overstijgt 5 ton in gulden

Boeing ontloft boven Lockerbie; Al Qaida opgericht; gifgasaanval Iraakse leger op Halabja

Willem Drees overleden; Nederland krijgt derde publieke net (Nederland 3)

Yvonne van Gennip 3 x goud in Calgary; PSV en Nederland Europees Kampioen voetbal; Delgado wint de Tour

Nederland als eerste Europese land aangesloten op NSFNet

1988

*'Het is makkelijker
nieuw beleid te bedenken
dan bestaand beleid
te veranderen'*

IN VOORBEREIDING OP HET NIEUWE BELEIDSKADER JEUGDZORG 2009-2012 EN DE NIEUWE CULTUURNOTA, LIET DE PROVINCIE NOORD-HOLLAND DOOR DSP-GROEP ONDERZOEK DOEN NAAR HET TOEPASSEN VAN MARKTWERKING ALS INSTRUMENT OM DE PRIJS/KWALITEITSVERHOUDING VAN HET AANBOD TE VERBETEREN. NU DIE RUIMTE ER BLIJKT TE ZIJN, MOET DE PROVINCIE NOG GROEIEN IN HAAR NIEUWE ROL.

*'Wij zien
geen redenen om
structurele taken
van aanbesteding
uit te sluiten'*

MARKTWERKING IN PROVINCIEBELEID

MARTIN VAN DER GUGTEN
SENIOR ADVISEUR EN PARTNER DSP-GROEP

MEER WAAR VOOR JE GELD

Martin van der Gugten: 'DSP-groep heeft sinds 2006 een raamovereenkomst 'Adviesdiensten' met de provincie Noord-Holland, waarin afspraken zijn vastgelegd over de levering van onze diensten. Ten behoeve van datzelfde provinciale inkoopbeleid, hebben we in opdracht van de provincie twee verkenningen uitgevoerd naar de mogelijkheden van marktwerking in de cultuursector en de jeugdzorg. Die mogelijkheden blijken in verschillende mate in beide sectoren voorhanden, al hebben we nog wel wat beren op de weg aangetroffen.

Opvallend was dat de provincie in de opdrachtformulering voor de cultuursector aanvankelijk uitging van de tweedeling 'basisinfrastructuur' en 'aan te besteden activiteiten'. Kennelijk moesten 'noodzakelijke' en 'structurele' activiteiten op voorhand buiten de aanbesteding blijven. Wij zien geen principiële of technische redenen om 'klassieke' steunfunctietaken van aanbesteding uit te sluiten, omdat ze evenzeer als de meer projectmatige uitvoeringsactiviteiten, baat kunnen hebben bij marktwerking.

Door invoering van een nieuwe landelijke financieringssysteem moet ook in de jeugdzorg meer ruimte ontstaan om de bestaande 'vaste' subsidierelaties open te breken. Maar, nog veel minder dan in de cultuursector, is hier sprake van een natuurlijke markt, omdat gebruiker (kinderen en ouders) en financier (de provincie) niet dezelfde zijn. Het gaat hier om een gereguleerde, want zelf gecreëerde markt, waarin de publieke belangen die samenhangen met de jeugdzorg zo goed mogelijk worden geborgd.

Het is makkelijker nieuw beleid te bedenken dan bestaand beleid te veranderen. Toch is het laatste de onvermijdelijke consequentie van het eerste. Koudwatervrees hoort daarbij: verandering van de spelregels geeft gezonde weerstand, maar zorgt tegelijkertijd voor nieuwe dynamiek. Ook uit deze bedreiging komen nieuwe kansen voort, voor opdrachtgevers en aanbieders.' >

PROJECTERVARING DSP-GROEP

- 1995 evaluatie en monitoring van privatisering sportaccommodaties voor VWS
- 2004 ontwikkelen van sturingsconcept voor toekomstige steunfunctie in provincie Utrecht
- 2007 onderzoek naar marktwerking in de cultuursector in Noord-Holland
- 2008 onderzoek naar marktwerking in de jeugdzorg in Noord-Holland
- 2009 begeleiden van workshops rond gemeentelijk opdrachtgeverschap in diverse provincies

1989

DSP raakt
onverwacht in
de rode cijfers:
wat is dat nu?

Val Berlijnse Muur;
Fatwa Salman
Rushdie; Sovjets
weg uit Afgha-
nistan; Chinese
leger beëindigt
studentenopstand

Nederland start
met commec-
ciële televisie:
RTL-Véronique
(nu RTL-4)

Voetbalramp
Hillsborough; Greg
Lemond wint Tour
voor de 2e keer

Pocketspel-
computer Game
Boy op de markt

DSP-GROEP
XXV
JAAR

'Als provincie moeten we nog groeien in onze rol als aanbestedende partij'

'Wij denken dat het beter kan, én efficiënter én goedkoper'

< **Sascha Baggerman:** 'In de jeugdzorg en de cultuursector is 'marktwerving' een beladen woord, heb ik in discussies gemerkt. Nu is het ook geen doel op zich, maar een mogelijk instrument om de beperkte middelen die we hebben, zo goed mogelijk te besteden. In de jeugdzorg werken we van oudsher met vaste partners per zorgvorm en in de cultuursector met steunfunctie-instellingen. Door nieuwe aanbieders toe te laten, hopen we een effectiever en efficiënter aanbod te realiseren, voor een betere prijs.'

'Wat doen we niet goed?' vragen bestaande aanbieders. Die weerstand is begrijpelijk, maar wij denken dat het beter kan, én efficiënter én goedkoper. Maar voordat we een heel circus gaan optuigen, moeten we ons realiseren dat aanbesteden geen zin heeft als er geen markt van gelijkwaardige aanbieders is, en/of de provinciale organisatie niet beschikt over voldoende expertise. En zelfs onder die voorwaarden zijn we beducht voor nieuwe jeugdzorgaanbieders die er een potje van maken: daar zijn kinderen de dupe van.'

Er valt in beide sectoren veel efficiency-winst te boeken in de overhead. Maar omdat we ook meer willen sturen op uitkomsten, wordt vanaf volgend jaar 20% van het cultuurbudget geflexibiliseerd. Dat stelt ons in staat onze doelen in termen van prestaties te formuleren en het beste aanbod te kiezen. Het dwingt ons als provincie wel om inhoudelijk te professionaliseren, zodat we een goede gesprekspartner van aanbieders worden.

Als provincie moeten we nog groeien in onze rol als aanbestedende partij. De verwijsindex was daarvoor een mooi project: we zijn echt verrast door het prijs-/kwaliteitsniveau dat we hebben kunnen realiseren. Maar marktwerving is geen haarlemmerolie. Vooral in de jeugdzorg moeten we het middel doelgericht inzetten. Wat we zeker niet willen, is ons doel voorbijstreven.' ■

MEER WAAR VOOR JE GELD

SASCHA BAGGERMAN
GEDEPUTEERDE PROVINCIE NOORD-HOLLAND

MARKTWERING IN PROVINCIEBELEID

PROJECTRESULTATEN

- professioneel opdrachtgeverschap staat hoger op de agenda van de provincie
- bewustwording van beperkingen van marktwerving in de gesubsidieerde sector
- herpositionering van aanbieders in de markt door samenwerking en schaalvergroting
- deel van de provinciale cultuursubsidies (20%) wordt vanaf 2010 openbaar aanbesteed
- afwegingskaders om te toetsen of, en zo ja hoe, activiteiten aanbesteed kunnen worden

DSP plaatst eerste personeelsadvertentie; Marjan Vos begint als officemanager

Duitsland herenigd; Nelson Mandela komt vrij; Irak bezet Koeweit; Bhagwan overleden

GroenLinks opgericht

West-Duitsland wereldkampioen voetbal in Italië; 3e Tourzege Greg Lemond

Introductie Photo-shop, Super Nintendo en Windows 3.0; Hubble in baan om de aarde

1990

DE KERSVERSE DIRECTEUR INTEGRALE VEILIGHEID VAN ANTWERPEN KREEG IN 2004 ZONDER VEEL MOEITE RUIMSCHOOTS GELD VAN DE GEMEENTERAAD VOOR CAMERATOEZICHT. MAAR HIJ HAD GEEN BENUL VAN HET 'HOE'. OP INTERNET VOND HIJ EEN EVALUATIE-RAPPORT VAN DSP-GROEP OVER CAMERATOEZICHT IN AMSTERDAM. 'IK DACHT: ZO KORT EN KRACHTIG KAN JE HET ALLEEN VERTELLEN ALS JE WEET WAAROVER JE PRAAT.'

'De gemeente Antwerpen heeft peentjes gezweet'

'Eén van de grootste valkuilen is om te focussen op techniek'

CAMERATOEZICHT IN ANTWERPEN

SANDER FLIGHT
SENIOR ONDERZOEKER EN PARTNER DSP-GROEP

DE MENS ACHTER DE LENS

Sander Flight: 'In Nederland zijn camera's, in navolging van Engeland, van meet af aan als gemeentelijk instrument ingezet. In België niet. Wat me opviel aan de cameraprojecten in Leuven, Gent en Brugge, was dat het allemaal ging over de politionele functie van cameratoezicht. Heel veel techniek, en nauwelijks iets over preventie, het gevoel van veiligheid en leefbaarheid. Aanvankelijk verwachtte men hier ook enorme protesten van de bevolking, terwijl mijn inschatting was dat het publiek het net als in Nederland prima zou vinden. Er is ook nauwelijks commotie geweest.

Een van de grootste valkuilen is om te focussen op de techniek. Het is helemaal niet moeilijk om camera's met beeldschermen te verbinden. Zo'n setje kan je bij de bouwmarkt kopen. Het gaat om de opvolging: ben je in staat om actie te ondernemen als je incidenten registreert. Als bij oplevering van een state of the art camerasysteem de handhavers op straat ziek zijn, nog niet aangenomen of zelfs nog niet opgeleid, span je het paard achter de wagen. Hoe kan dat, terwijl iedereen het eens was dat opvolging het belangrijkste is? Het aardige van een evaluatie is dat je laat zien dat dit vaker voorkomt, en dat je er iets aan kunt doen.

Onze aanbestedingsprocedure sloeg in als een bom, zeker toen we ook nog vroeg in de procedure om een werkende proefopstelling vroegen. Hoewel ik het gewend was, heeft de gemeente Antwerpen nog peentjes gezweet toen ze door een van de leveranciers voor de Raad van State werden gedaagd. We zijn, zoals ik verwachtte, in het gelijk gesteld, waardoor nu ook andere Vlaamse gemeenten deze aanbestedingsprocedure hanteren.' >

PROJECTERVARING DSP-GROEP

- 2000 handreiking cameratoezicht voor Nederlandse gemeenten
- 2003 evaluatie drie Amsterdamse pilotprojecten cameratoezicht
- 2006 reactie op wetsvoorstel cameratoezicht in Gemeentewet
- 2008 meerjarenvisie cameratoezicht regio Utrecht
- 2009 toekomstverkenning beeldtechnologie voor ministerie BZK

1991

Start van het DSP-sectormodel

Operatie 'Desert Storm' (Golfoorlog); Einde Sovjet-Unie; Warschau Pact opgeheven

Invoering OV-studentenkaart; Europese top in Maastricht; Oprichting EU en EMU

Miguel Indurain wint de Tour

Begin van het moderne internet; Linux besturings-systeem met open broncode

PROJECTRESULTATEN

- 50 camera's in Antwerpen-Noord (sinds eind 2007)
- minder diefstallen, meer drugshandel
- gevoel van veiligheid (nog) niet veranderd
- problemen verplaatsen zich niet 'om de hoek'; veel draagvlak bij bewoners
- verbeteringen: aanstelling projectleider bij de politie, betere samenwerking en verplaatsing camera's

< **Tom Meeuws:** 'Over integrale veiligheid en de rol van cameratoezicht waren tot voor vier jaar in België nauwelijks ideeën ontwikkeld. Camera's waren 'Big Brother', en lokten veel politieke weerstand uit. Het eerste Antwerpse project stamt uit 2000, toen uit vrees voor supportersrellen rond Euro 2000 elf camera's zijn opgehangen in het belangrijkste winkelgebied van Antwerpen. Eind 2004 schreef ik als kersverse directeur van de nieuwe directie Integrale Veiligheid mijn eerste globale uitvoeringsplan. De gemeenteraad nam het in één keer aan, inclusief anderhalf miljoen euro per jaar voor cameratoezicht. Over het 'hoe' had ik nog nauwelijks nagedacht.

Ik kwam een evaluatierapport over cameratoezicht in Amsterdam tegen, van de hand van DSP-groep. Ik was direct onder de indruk van de begrijpelijkheid en beknoptheid, evenals van de combinatie van kwalitatieve beschrijving en kwantitatieve evaluatie, met concrete aanbevelingen. En dat op minder dan 50 bladzijden. Ik dacht 'zo kort en krachtig kan je het alleen vertellen als je weet waarover je praat'. Die goede indruk werd bevestigd op de website en tijdens het eerste persoonlijke gesprek, hier in Antwerpen. Wat mij definitief overtuigde was het besef: het gaat niet om de techniek, maar om 'de mens achter de lens'.

We hebben onze nek uitgestoken met dit project: door te kiezen voor een draadloos systeem - in een stad niet zonder risico's. Maar vooral het aanbestedingstraject was revolutionair. In België gaat dit nog altijd gepaard met vuistdikke bestekken, waarin alles tot op het laatste schroefje is omschreven. DSP liet mij een voorbeeldbestek zien van vier kantjes, dat in plaats van de oplossing, alleen het probleem omschreef. Onze inkoopafdeling heeft me voor gek verklaard, maar DSP heeft me toch overtuigd. Dan heb je lef! ■

DE MENS ACHTER DE LENS

TOM MEEUWS
DIRECTEUR INTEGRALE VEILIGHEID ANTWERPEN

CAMERATOEZICHT IN ANTWERPEN

'Over het 'hoe' van cameratoezicht had ik nauwelijks nagedacht'

'Vooral het aanbestedingstraject was revolutionair'

HET GAAT SLECHT MET DE OPENBARE BIBLIOTHEKEN: HET AANTAL GEBRUIKERS EN HET GEBRUIK LOOPT TERUG. DE ADVIESCOMMISSIE BIBLIOTHEEKINNOVATIE DEED ONDERZOEK EN AANBEVELINGEN OM HET TIJ TE KEREN: 'ALS WE NU ALLEMAAL 'JA' ZEGGEN, ZIJN DE OB'S IN 2012 GERUISLOOS INGEVOEGD OP DE DIGITALE SNELWEG.'

'Vijf koplopers gaan als innovatiecentra fungeren. Zo krijgt 'de Bieb' weer toekomst'

'In het slechtste geval is de rol van OB's over tien jaar gemarginaliseerd'

BIBLIOTHEEKINNOVATIE

RENTO ZOUTMAN
SENIOR ADVISEUR EN PARTNER DSP-GROEP

RITSEN OP DE DIGITALE SNELWEG

Rento Zoutman: 'Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) publiceerde begin 2008 een trendonderzoek met een grijs en een zwart scenario voor de Openbare Bibliotheken (OB's): bij ongewijzigd beleid loopt het gebruik en het aantal gebruikers van OB's in het beste geval geleidelijk verder terug. In het slechtste geval versnelt de digitale ontwikkeling dusdanig dat de rol van OB's over tien jaar is gemarginaliseerd. Het alternatief is dat bibliotheken door samenwerking vooral hun digitale dienstverlening gaan verbeteren.

Het veranderingstempo was in de afgelopen jaren te traag. De Adviescommissie Bibliotheekinnovatie heeft nu gezegd: investeer flink in de digitale infrastructuur en beloon innovatieve bibliotheken door hen op het gebied van HRM, marketing, collectie en digitale diensten een voortrekkersrol te geven. De uitwerking in lokale dienstverlening blijft de verantwoordelijkheid van de afzonderlijke bibliotheken.

Er zijn wel degelijk bibliotheken die innoveren, bijvoorbeeld door schoolbibliotheken te leasen, door scholieren te betrekken bij de ontwikkeling van interactieve media. Of een huisbioscoop met een speciale leeshoek voor dyslectische kinderen, of thematische winkelopstelling in te richten. Veel van die innovaties geven een nieuwe invulling aan de fysieke functie van bibliotheken, gericht op specifieke doelgroepen. Voor de wegwijzerfunctie - het helpen opsporen, selecteren, interpreteren en beoordelen van informatie - heeft de internetbibliotheek de toekomst.

Het innovatieprogramma wordt uitgewerkt door een klein programmabureau en vanaf 2010 breed uitgerold door een van de Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB) afgesplitst onafhankelijk sectorinstituut. Vijf koplopers onder de OB's, gaan op deelgebieden als innovatiecentra fungeren. Zo krijgt de 'Bieb' weer toekomst.' >

PROJECTERVARING DSP-GROEP

- **2001** procesbegeleiding en advies samenwerking en fusie bibliotheken
- **2006** ontwikkelen Lokale Vernieuwingsagenda voor het overleg tussen gemeente en bibliotheek
- **2007** opstellen modellen voor kostentoerekening basisbibliotheken
- **2008** landelijke monitor provinciale collectieplannen
- **2009** procesbegeleiding en advies bij ontwikkeling en opzet nieuwe dienstverlening (o.a. mediawijsheid)

1993

DSP omzet overstijgt 1 miljoen gulden

Bom ontploft onder WTC New York; Bill Clinton nieuwe president VS; Joegoslavië-Tribunaal opgericht

Evacuatie in Limburg; Maas treedt buiten zijn oevers

Feyenoord landskampioen

Mosaic (eerste webbrowser) op de markt

< **Josje Calff:** 'Werkzaam in de universitaire bibliotheekwereld, was ik een relatieve buitenstaander in de commissie: met die bril op zag ik dat Openbare Bibliotheken (OB's) nog te weinig beseffen dat de digitale wereld één geheel vormt, dat vraagt om gemeenschappelijke standaarden en samenwerking. De dertien Universiteitsbibliotheken (UB's) en de Koninklijke Bibliotheek (KB) zijn daar al langer van door-drongen. Zij zijn al een heel eind op weg om één virtuele bibliotheek te worden - met elk zijn eigen 'voorzetschermpje' - en zo toegang te bieden tot één grenzeloze container met informatie.'

De decentrale bestuurlijke en financiële inbedding van OB's is contraproductief: terwijl gezamenlijk optreden cruciaal is, proberen de meeste OB's hun eigen wielen uit te vinden. Ik heb me verbaasd over de inefficiëntie. Collectiebeleid, cursussen, digitale diensten en rondrijdende bestelbusjes: ik begrijp wel dat men vanuit de lokale situatie denkt, maar het is goedkoper en efficiënter om ontwikkeling, productie, beheer en distributie te centraliseren.

In ons rapport beamen we de stelling van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP): als die centrale digitale OB niet snel van de grond komt, heeft de fysieke OB op termijn geen bestaansrecht meer. Vanuit dit besef is een innovatiebudget van 20 miljoen, waarvan een flink deel gereserveerd is voor innovatie van digitale infrastructuur en diensten, absoluut nodig.

Het rapport is goed ontvangen. Zowel bij het ministerie als in de Tweede Kamer wordt de urgentie van een moderne digitale infrastructuur en innovatieve diensten breed onderschreven: een projectgroep zal in 2009 zoveel mogelijk in gang zetten en voorbereiden, het sectorinstituut neemt in 2010 de regie over. Als we nu allemaal 'ja' zeggen, zijn de OB's in 2012 geruisloos ingevoegd op de digitale snelweg.' ■

RITSEN OP DE DIGITALE SNELWEG

JOSJE CALFF
VOORZITTER ADVIESCOMMISSIE BIBLIOTHEEKINNOVATIE

BIBLIOTHEEKINNOVATIE

'De decentrale inbedding van Openbare Bibliotheken is contraproductief'

'De urgentie van digitale infrastructuur en innovatieve diensten wordt breed onderschreven'

PROJECTRESULTATEN

- uitdragen van de onlosmakelijke verbondenheid van digitale en fysieke bibliotheek
- innovatiegelden in hun geheel centraal besteden aan digitale infrastructuur en innovatie
- aansluiting bij reeds bestaande digitale infrastructuur realiseren voor alle OB's
- prioriteit geven aan thuis-toegang tot kwalitatief hoogwaardige content via OB-pas (i.s.m. de KB)
- lokale projecten uitsluitend stimuleren in het breder toepasbaar maken

DE AANPAK VAN JEUGDCRIMINALITEIT IS VOORAL IN AMSTERDAM, ONDER PERMANENTE DRUK VAN DE OMSTANDIGHEDEN, STERK IN ONTWIKKELING. WAT ZIJN DIE ONTWIKKELINGEN EN WAT HEEFT DIE NIEUWE AANPAK GEBRACHT, TEGEN DE STROOM VAN VERJONGING EN VERHARDING VAN DE CRIMINALITEIT IN? 'WE GAAN VOORUIT: DE SUBJECTIEVE EN OBJECTIEVE VEILIGHEID IN AMSTERDAM ZIJN SPECTACULAIR VERBETERD.'

'Met een proactieve aanpak daadwerkelijk perspectief bieden aan jongeren'

'Het accent is verschoven van de daad, via de dader, naar het gezin'

AANPAK JEUGDCRIMINALITEIT AMSTERDAM

NELLEKE HILHORST
SENIOR ADVISEUR EN PARTNER DSP-GROEP

VOORUIT, TEGEN DE STROOM IN

Nelleke Hilhorst: 'Vanuit DSP-groep ben ik al bijna 25 jaar betrokken bij thema's rondom jeugdcriminaliteit, vooral in Amsterdam. Het accent in de aanpak van jeugdcriminaliteit is verschoven van de daad, via de dader, naar het gezin, als onvoldoende steunend opvoedings-systeem. Zo worden multiprobleemgezinnen nu door gezinsmanagers ondersteund. Daarbij is de kunst een samenhangend hulp- en zorgaanbod te bieden, zonder de verantwoordelijkheid van de ouders over te nemen. Maar als het niet anders kan, worden door de gemeente drang en dwangmaatregelen ingezet, desnoods achter de voordeur, via verplichte opvoedingsondersteuning en korting op uitkeringen.'

Hoewel de cultuurverschillen tussen de betrokken instanties nog groot zijn, is men wel meer bereid over de schutting te kijken om tot afstemming te komen. Tegelijkertijd worden in strafrechtelijke trajecten duidelijker grenzen gesteld, al moeten die nog wel beter worden gehandhaafd. Als een jongere een strafbaar feit pleegt, wordt niet alleen gestraft maar waar nodig ook hulp aan het gezin geboden.

Een ontwikkeling van de laatste jaren is dat probleemgroepen worden benoemd, waar dat voorheen *not done* was. Harde cijfers van het WODC en CBS laten zien dat vooral Marokkaans-Nederlandse jongeren een omvangrijke probleemgroep vormen. Als project-leider Donner-middelen ben ik naast het 'wie' en 'wat' vooral geïnteresseerd in 'wat werkt' voor deze doelgroep, om dit vervolgens toe te passen in generieke aanpakken. Juist deze doelgroep laat zien waar ons systeem hapert.

De uitdaging voor de komende jaren is om met een proactieve aanpak daadwerkelijk perspectief te bieden aan jongeren. Naast consequente uitvoering van sancties, in combinatie met een meer samenhangend *evidence based* aanbod, heldere regie en kortere doorlooptijden, zal het behalen van een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt moeten worden gestimuleerd.' >

PROJECTERVARING DSP-GROEP

- 1985 onderzoek naar jeugdvandalisme in Amsterdam
- 1989 doelgroepen-onderzoek naar de F-Side van Ajax
- 1995 evaluatie ketenbenadering en voorbeeldprojecten binnen actieprogramma 'Binden of Boeien'
- 2003 evaluatie van het project Nieuwe Perspectieven 1998-2003
- 2008 opzet van de pilot Amsterdam West: verkorten doorlooptijden en betere straf-zorgcombinaties

1995

Martin van der
Gugten, Nelleke
Hilhorst en
Cees Loef worden
DSP-partner

Bosnische Serviërs
(o.l.v. Mladic)
executeren 7500
mannen in
Srebrenica; Yitzhak
Rabin vermoord

Evacuatie van
250.000 mensen
uit rivierengebied
i.v.m. gevaar
dijkdoorbraak

Ajax wint de
Champions League
van AC Milan

Oprichting Yahoo;
introductie MP3-
speler, Windows
95 en digitale
videocamera

DSP-GROEP
XXV
JAAR

< **Job Cohen:** 'Jonger en harder', zo zou ik de ontwikkeling van de jeugdcriminaliteit in Amsterdam omschrijven. Het is zorgelijk dat crimineel gedrag op steeds jongere leeftijd plaatsvindt en gewelddadiger wordt. Toch maak ik me geen zorgen over de aanpak van dit probleem: de richting die we hebben gekozen is goed. Nieuwe problemen vragen om nieuwe oplossingen, en die zullen er komen.

De individuele zorgmijder kenden we al. Op dit moment hebben we te maken met hele gezinnen of families die volstrekt onbenaaderbaar zijn voor hulpverlening. Daarbij is de vraag in hoeverre die instanties dit aan zichzelf te danken hebben: ik ken gevallen van gezinnen waarmee zich 30 goedwillende hulpverleners bemoeiden, en het was nog een puinhoop. Als ons hulpaanbod een organisme is, dan is het een monster, want we hebben het zelf gecreëerd.

Drang en dwang zijn de basis van een effectieve aanpak van jeugdcriminaliteit. Laten zien en voelen dat je crimineel gedrag niet toerekent, werkt preventief. Overigens gebruik ik het principe van drang en dwang ook om de eilandjescultuur tussen zorg- en hulpverleningsinstellingen te doorbreken: om te voorkomen dat de volgende innovatie een sigaar uit eigen doos is, wil ik zaak maken van het vervlechten van het aanbod. En als instanties er samen niet uitkomen, hak ik de knoop graag voor ze door.

Het zijn spannende tijden. We zitten in een recessie en moeten er alles aan doen om de leefbaarheid en veiligheid op peil te houden. Er moet veel gebeuren. Toch hebben we al substantiële vooruitgang geboekt: de objectieve én subjectieve veiligheidsindex van Amsterdam zijn de afgelopen vijf jaar met een kwart verbeterd. En dat tegen de stroom van verjonging en verharding in.' ■

VOORUIT, TEGEN DE STROOM IN

JOB COHEN
BURGEMEESTER VAN AMSTERDAM

AANPAK JEUGDCRIMINALITEIT AMSTERDAM

PROJECTRESULTATEN

- 'meten is weten': betere registratie en daardoor betrouwbaardere cijfers
- aanpak multi-probleemgezinnen met inzet van drang en dwang
- combinatie straf en hulp werkt beter
- werkzaamheid drang en dwang naar individuen én instellingen
- Amsterdam is veiliger dan vijf jaar geleden

'We hebben substantiële vooruitgang geboekt, tegen de stroom in'

'Drang en dwang zijn de basis van de aanpak van jeugdcriminaliteit'

DSP-ers gaan massaal flexwerken

Taliban aan de macht in Afghanistan; arrestatie Dutroux

Fokker failliet; parlementaire enquête IRT; gekke koeienziekte; einde dienstplicht

Bart Brentjens en heren volleybal, hockey en Holland acht winnen goud in Atlanta; Duitsland Europees kampioen voetbal

Introductie DVD; doorbraak compactcamera

1996

HOEWEL HET MAATSCHAPPELIJKE BELANG VAN VRIJWILLIGERSWERK IN ALLE BELEIDS-NOTA'S WORDT ONDERSCHREVEN, HEEFT NOG LANG NIET ELKE GEMEENTE HIEROP SERIEUS BELEID ONTWIKKELD. STIMULERINGSMAATREGELEN MOETEN ERVOOR ZORGEN DAT LOKAAL VRIJWILLIGERSWERK DE AANDACHT EN ONDERSTEUNING KRIJGT DIE HET VERDIENT.

'De moderne vrijwilliger is een specialist'

'Lokaal vrijwilligersbeleid wordt minder vrijblijvend'

ADVIESTRAJECT VRIJWILLIGE INZET (AVI)

PAUL DUIJVESTIJN
SENIOR ONDERZOEKER DSP-GROEP

BOTER BIJ DE VIS

Paul Duijvestijn: 'Ome Joop en tante Sjaan, die hun ziel en zaligheid 30 uur per week in 'hun' vereniging investeren, zijn een uitstervend ras. Mede door de toegenomen regeldruk is de moderne vrijwilliger een specialist, die één taak of project op zich neemt. De Tijdelijke Stimuleringsregeling Vrijwilligerswerk uit 2001, schiep de mogelijkheid voor lokale comités om via de oprichting van vrijwilligerscentrales en het uitreiken van vrijwilligersprijzen, de vrijwillige inzet te stimuleren en te ondersteunen.

De in diezelfde periode geïnstalleerde Commissie Vrijwilligersbeleid, richtte zich vooral op participatie van vrijwilligers in lokaal beleid, en op agendering, regie en visieontwikkeling door lokale en provinciale bestuurders. Op initiatief van de commissie voerde DSP-groep negentien pilots uit, die tal van methodieken en instrumenten opleverden. Vanaf 2006 hebben 160 gemeenten, begeleid door DSP en MOVISIE, via AVI-adviseurs hun infrastructuur voor vrijwilligerswerk verbeterd.

Ruim een derde van alle gemeenten heeft AVI-advies ingewonnen: sommige hadden nog niets op papier, terwijl andere al heel specialistische vragen hadden. Enkele gemeenten vroegen advies over het opzetten van een steunpunt of vrijwilligerscentrale, of bijstelling van het takenpakket. Andere zochten contact met speciale doelgroepen, zoals allochtonen, of wilden iets innovatiefs ontwikkelen, zoals een beursvloer.

Vrijwilligerswerk blijft kwetsbaar, ondanks alle verbeteringen in structuur, kennis en kwaliteit: te weinig middelen en capaciteit zorgen voor problemen in de continuïteit. In Prestatieveld 4 van de WMO is wel vastgelegd dat gemeenten verplicht zijn vrijwilligerswerk te ondersteunen, maar niet hóe. VWS heeft nu basisfuncties benoemd voor ondersteuning van vrijwilligerswerk. Daarmee wordt lokaal vrijwilligersbeleid minder vrijblijvend.' >

PROJECTERVARING DSP-GROEP

- 2001 advies over vrijwilligerswerkbeleid en -ondersteuning aan gemeenten en provincies
- 2004 procesmanagement Commissie Vrijwilligersbeleid en opzet en begeleiding 19 pilots
- 2007 ontwikkeling handleiding 'Wmo en vrijwillige inzet'
- 2008 coördinatie Adviestraject Vrijwillige Inzet (AVI-130), samen met MOVISIE
- 2008 ontwikkeling Bronmethodiek voor vrijwillige inzet, met Vrijwilligerscentrale Arnhem

1997

1.000 mini-kerstbomen voor DSP-relaties

Servisch geweld in Kosovo; prinses Diana verongelukt; Chinese leider Deng Xiaoping overleden

Varkenspest in Nederland; Delta-werken voltooid met opening Maeslantkering

Henk Angenent wint Elfstedentocht; Jan Ullrich wint de Tour

Radiohead maakt indruk met OK Computer

DSP-GROEP
XXV
JAAR

Bureau-uitstapje met 32 DSP-ers naar Portugal

Lewinsky-affaire; grensconflict Ethiopië/Éritrea; Soeharto afgetreden

Coalitie PvdA, VVD, D66 behoudt kamermeerderheid; tweede Kabinet Kok

Goud voor Timmer, Postma en Romme in Nagano; Frankrijk wereldkampioen voetbal; Pantani wint Tour

Start Google; Gemeentemuseum koopt 'Onvoltooide' van Mondriaan voor 40 miljoen

1998

PROJECTRESULTATEN

- 25 adviseurs vrijwillige inzet van provinciale CMO's ingezet
- 114 adviezen aan 158 gemeenten en/of steunpunten vrijwilligerswerk
- in 60% van de advies-trajecten is de ondersteuningsinfrastructuur voor vrijwillige inzet verbeterd
- alle kennis, ervaring en ontwikkelde producten zijn beschikbaar gemaakt (www.vrijwilligerswerk.nl)
- advies over vervolgstappen ter versterking van vrijwillige inzet en ondersteuningsinfrastructuur

< **Marius Ernsting:** 'De NOV beschouwt de inzet van vrijwilligers als autonome maatschappelijke kracht. De rijksoverheid heeft de financiële ondersteuning van vrijwilligersorganisaties in de afgelopen decennia overgedragen aan gemeenten. De laatste jaren zien we dat vrijwilligers in beleid voor maatschappelijke ontwikkeling, inburgering en arbeidsreïntegratie een expliciete rol krijgen. In het verlengde daarvan probeert de rijksoverheid door het instellen van stimuleringsregelingen vat te krijgen op het lokale vrijwilligersbeleid.'

Voor de NOV is het van tweeën één: wij kijken uiteraard waar ons beleid op dat van de overheid kan aansluiten. Maar het is niet in ons belang mee te gaan in beleid dat ertoe leidt dat vrijwilligers wegllopen. Zij werken vanuit betrokkenheid: vier van de vijf huishoudens en brandweerlieden zijn vrijwilliger. Als zij er vanwege toenemende eisen, regeldruk en schaalvergroting massaal mee stoppen, snijdt de overheid zichzelf in de vingers. Als je rekent op vrijwilligers, moeten zij ook op jou kunnen rekenen. Er moet substantieel geïnvesteerd worden in de versterking van vrijwilligerswerk, door op lokaal niveau middelen en formatie vrij te maken voor serieus vrijwilligersbeleid en ondersteuning van vrijwilligersorganisaties.

Er moet dus boter bij de vis. Maar minstens zo belangrijk is dat die middelen worden ingezet om lokaal vrijwilligerswerk van binnenuit te versterken. Dus geen managers, die vrijwilligers vertellen wat ze moeten doen en hoe, maar adviseurs die de sector kennen. Zij hebben oog voor de intrinsieke kwaliteiten van vrijwilligerswerk en ondersteunen en faciliteren organisaties bij hun invulling van het werk. Met TSV en AVI is daarmee een mooi begin gemaakt. Het vervolg, AVI II, zal laten zien hoe het er werkelijk voorstaat. Ik verwacht dat dit voor veel gemeenten aanleiding zal zijn om alsnog vaart te zetten achter serieus vrijwilligersbeleid.' ■

BOTER BIJ DE VIS

MARIUS ERNSTING
VOORZITTER VERENIGING NEDERLANDSE ORGANISATIES VRIJWILLIGERSWERK (NOV)

ADVIESTRAJECT VRIJWILLIGE INZET (AVI)

'AVI II zal laten zien hoe het er werkelijk voorstaat'

'Lokaal vrijwilligerswerk van binnenuit versterken'

VAN DE 300 MIDDELBARE SCHOLEN DIE PARTICIPEREN IN DE LANDELIJKE INCIDENTEN-REGISTRATIE IRIS-VO, WAS HET DR. NASSAU COLLEGE IN ASSEN EEN VAN DE EERSTE. DE VOLGENDE STAP WAS EEN SCHOOLVEILIGHEIDSPLAN. 'HET GAAT NIET OM DETECTIE-POORTJES EN CAMERA'S: VAN GOED SCHOOLVEILIGHEIDSBELEID MERK JE NIETS.'

'Een instrument waarmee scholen hun veiligheidsbeleid zelf ter hand kunnen nemen'

'Schoolveiligheid gaat niet over detectiepoortjes en camera's'

SCHOOLVEILIGHEID

SJOERD BOERSMA
SENIOR PROJECTLEIDER EN PARTNER DSP-GROEP

NIET OVER DE SCHUTTING

Sjoerd Boersma: 'Nadenken over schoolveiligheid past in een maatschappelijke tendens. Tien jaar geleden werd DSP-groep naar aanleiding van enkele incidenten voor het eerst benaderd met de vraag 'hoe staat het met de veiligheid op scholen in het voortgezet onderwijs?' Er bleek nauwelijks materiaal voorhanden: van structureel schoolveiligheidsbeleid was nergens sprake, en van de aard en omvang van incidenten had niemand een idee. Als eerste stap hebben we IRIS-VO ontwikkeld, een digitaal systeem voor incidentenregistratie.

Incidentenregistratie is noodzakelijk, maar voor schoolveiligheidsbeleid is meer nodig dan een Cd-rom die je bij scholen over de schutting gooit. IRIS is doorontwikkeld tot een online incidentenregistratiesysteem waarin meer dan 300 scholen participeren. Uit de database kunnen deelnemers statistieken opvragen, zodat ze hun school kunnen vergelijken met andere. Wij gebruiken de cijfers om trends te ontdekken en verschillen te benoemen. Die kennis gebruiken we vervolgens om afzonderlijke scholen te adviseren over veiligheidsbeleid.

Er zijn boekenkasten volgeschreven met protocollen, over allerlei veiligheidszaken. Schoolveiligheid gaat niet over camera's en detectiepoortjes, maar over bewustzijn en betrokkenheid. Die ontstaan door de uitkomsten van IRIS-registraties te vergelijken met andere scholen. Ook de schouw van het gebouw levert veel informatie op over risico's. Het derde onderdeel van onze aanpak is een enquête die vooral ingaat op het gevoel van (on)veiligheid. Samen vormen zij de basis voor een schoolveiligheidsplan op maat.

De analyses van IRIS-gegevens en de feedback van de deelnemende scholen verschaffen ons de informatie die nodig is om onze instrumenten verder te ontwikkelen. Ons doel is om de afzonderlijke onderdelen samen te voegen tot een integraal instrument, zodat scholen hun veiligheidsbeleid zelf ter hand kunnen nemen.' >

PROJECTERVARING DSP-GROEP

- **2002** Cd-rom met IRIS incidentenregistratie voor het VO en ROC's
- **2004** webversie van IRIS-VO en IRIS-PO
- **2007** schoolveiligheids-pakket, een compleet programma voor veiligheidsbeleid in het onderwijs
- **2008** keurmerk VRIS (veilig rond en in school)
- **2009** integratie van IRIS in bestaande leerling-volgsystemen

1999

- Lancering van de eerste DSP-webste; van 0 naar 5.000 hits in een jaar
- Milosevic aangeklaagd; Boris Jeltsin treedt af; NAVO bombardeert Servië
- Eindrapport Bijlmercrash 1992; bewindslieden hebben kamer onjuist/onvolledig geïnformeerd
- Lance Armstrong wint zijn eerste Tour; Feyenoord landskampioen
- Introductie GSM en SMS; miljarden voor Millenniumbug

DSP-GROEP
XXV
JAAR

< **Dick Folkertsma:** 'De aanleiding om over schoolveiligheid na te denken was een praktische: in 2002 werden vier schoollocaties samengevoegd, en dan is veiligheid een van de onderwerpen waar goed over nagedacht moet worden. De realiteit was dat leerlingen van verschillende locaties die van dezelfde gymzaal gebruikmaakten, voorheen wel eens op de vuist gingen. Dat probleem was over zodra ze samen op één schoollocatie zaten. Maar veiligheid bleek veel meer te omvatten dan dit soort incidenten.

Al inventariserend kwamen we tot een breed scala: van losliggende tegels en gammele trapleuningen, via donkere fietsenhokken en opstoppingen, naar feitelijke gedragingen. Geweld en diefstal is nog wel duidelijk, maar wat is pesten, seksuele intimidatie en discriminatie? We besloten vooralsnog elke melding te registreren. Door de uitkomsten te bespreken met de politie, kregen we al snel meer zicht op hoe je incidenten moet onderzoeken, op definitiekwesties en wat de beste rolverdeling is tussen school en politie. Die samenwerkingsafspraken zijn vastgelegd in een convenant tussen VOschoolen, gemeenten en politie.

Met DSP-groep is een schoolveiligheidsplan opgesteld. Daarbij bleek dat wij al goed op weg zijn. De fase van praktische afspraken en veranderingen is gepasseerd: de tegels en leuningen zitten vast, we hebben nieuwe camera's en dakloze fietsenstallingen. De eerste resultaten zijn geboekt: nul fietsendiefstallen. In ons plan ligt nu het accent op de schoolcultuur. Schoolregels bedenken is één, handhaven is iets anders. Als personeel sjoemelt met de regels, doen leerlingen dat ook. Als we het gedrag van leerlingen willen veranderen, moeten we bij onszelf beginnen.

Uiteindelijk komt schoolveiligheid neer op de kwestie: hoe gaan we met elkaar om en wat kunnen we verbeteren? Want van goed veiligheidsbeleid merk je niets. ■

NIET OVER DE SCHUTTING

DICK FOLKERTSMA
LOCATIEDIRECTEUR DR. NASSAUCOLLEGE, ASSEN

SCHOOLVEILIGHEID

'Van goed veiligheidsbeleid merk je niets'

'Als personeel sjoemelt met de regels, doen leerlingen dat ook'

PROJECTRESULTATEN

- inzicht in incidenten
- verbeterde relatie met politie en gemeente
- meer preventieve interventies
- gemeentelijke afspraken: scholen op één lijn
- van goed veiligheidsbeleid merk je niets

Introduce van
Klant Evaluatie
Formulier bij DSP

Tweede Intifada;
Postin president
Rusland; George
Bush van de VS

Vuurwerk ramp
in Enschede;
22 doden,
41 hectare
onbewoonbaar

Nederlandse
recordoogst op
spelen van Sydney;
Frankrijk wint
EK voetbal in
Nederland/België

Internetzeepbel
doorgepikt; intro-
ductie USB-stick

2000

HET PROGRAMMA 'MEEDOEN ALLOCHTONE JEUGD DOOR SPORT' (2006-2010) LAAT ZIEN DAT DE *RETURN ON INVESTMENT* VAN SPORTBEOEFENING VOOR DE SAMENLEVING VEEL VERDER REIKT DAN DE SPORT ALLEEN: SPORTBEOEFENING LEIDT OP MEERDERE MAATSCHAPPELIJKE EN BELEIDSTERREINEN TOT VERBETERINGEN.

'Meedoen' is het eerste grote sportstimuleringsproject in de georganiseerde sport'

'Sportverenigingen in de grote steden zijn blij dat de bond er zijn gezicht weer laat zien'

INTEGRATIE DOOR SPORTBEOEFENING

ERIC LAGENDIJK
SENIOR PROJECTLEIDER EN PARTNER DSP-GROEP

MEEDOEN IS WINNEN

Eric Lagendijk: 'In de jaren tachtig is het zogeheten tweesporenbeleid geformuleerd, om meer allochtonen tot sport te stimuleren. Het eerste spoor was 'sporten in eigen kring', in allochtone sportorganisaties en migrantenorganisaties. Het tweede spoor was gericht op lidmaatschap van allochtonen in bestaande Nederlandse sportverenigingen. De discussie ging er over wat nu beter is. En voor wie dat dan beter is.

'Meedoen' is het eerste grote sportstimuleringsproject waarvan het zwaartepunt in de georganiseerde sport ligt. En dat is goed, want daar vindt uiteindelijk integratie plaats. De achterliggende idee is dat sport een uitstekend hulpmiddel is om maatschappelijke vaardigheden als respect, samenwerking, discipline of zelfbeheersing te ontwikkelen. Daarnaast is sport gewoon leuk om te doen, en dat plezier willen we niemand onthouden.

Vanuit NISB ben ik tijdelijk aangesteld als programmamanager 'Meedoen', om de samenwerking tussen sportbonden, gemeenten en verenigingen te ondersteunen. We organiseren bijeenkomsten om kennis uit te wisselen, en opperen thema's waar alle partijen mee te maken hebben, zoals ouderparticipatie, diversiteit of samenwerking met scholen. Een project van vijf jaar vergt volharding en een vaste lijn. In de laatste fase zullen we de resultaten zichtbaar maken, zodat iedereen de meerwaarde van de driehoek club, gemeente en sportbond kan beoordelen.

We zien nu in dat veel sportverenigingen in grote steden de afgelopen decennia het contact met hun wijkbewoners én met de sportbonden zijn kwijtgeraakt. Nu dat contact weer groeiende is, en ook gemeenten en sportbonden elkaar hebben gevonden, is het zaak het succes van 'Meedoen' te verankeren en verspreiden. Zodat de vrijwilligers in sportverenigingen vol enthousiasme de ingeslagen weg vervolgen.' >

PROJECTERVARING DSP-GROEP

- 1996 evaluatie 10 jaar sportstimuleringsbeleid gericht op allochtonen
- 2004 ontwikkelen en uitgeven van handboek 'De wijkgerichte sportvereniging'
- 2007 brede analyse van de 'Alliantie Onderwijs en Sport'
- 2007 inventarisatie en analyse van onderwijs, sport, welzijn en cultuur in de krachtwijken
- 2008 monitoring en evaluatie van 50 sportzorgtrajecten in het kader van 'Meedoen'

2001

Naamswijziging in DSP-groep; bureau krijgt een heuse OR;

Milosevic gearresteerd; 9-11: 3.000 slachtoffers in VS

Cafébrand Volendam; 14 doden, 200 ernstig verbrand; Pim Fortuyn lijsttrekker Leefbaar Nederland; Homohuwelijk

Nuna 1 van TU Delft wint World Solar Challenge; 3e Tourzege Armstrong

Introductie iPod; Windows XP; Vijftig jaar televisie in Nederland

< **Clémence Ross:** 'Als staatssecretaris van VWS heb ik mijn collega-bewindslieden er destijds van kunnen overtuigen dat ook hun beleidsterrein baat heeft bij een actief sportbeleid. Er is een groeiende overtuiging dat sport een instrument is waarmee meerdere maatschappelijke doelen kunnen worden bereikt, zoals het bevorderen van gezondheid, leefbaarheid en participatie. NISB geeft die overtuiging sinds tien jaar handen en voeten.

Voor de regeling 'Meedoen' heb ik gesproken met vertegenwoordigers van sportverenigingen, sportbonden en gemeenten, over de randvoorwaarden voor optimale samenwerking, die tot meer sportbeoefening van de jeugd in kwetsbare wijken moet leiden. Die samenwerking was een voorwaarde om voor subsidie in aanmerking te komen, in combinatie met een resultaatverplichting: 15% meer allochtone leden bij de geselecteerde verenigingen.

Die combinatie bleek een succesfactor: uit een tussenmeting in 2008 blijkt dat de kwantitatieve doelstelling is gehaald. Let wel: we moeten de nieuwe leden ook vasthouden en successen verder uitbouwen. En wat veel belangrijker is: gemeenten, sportbonden en verenigingen voelen zich samen verantwoordelijk voor dit resultaat. Ik heb met eigen ogen gezien hoe verenigingen zichzelf opnieuw uitvonden: korfbalclubs - toch een 'witte' en gemengde sport - bleken inventief genoeg om allochtone jongeren aan zich te binden. Van al die nieuwe energie heb ik sceptische sportbestuurders weer enthousiast zien worden.

'Meedoen' is een succes. De formule is ook toepasbaar op andere doelgroepen of op andere thema's bij dezelfde doelgroep. Er is flink geïnvesteerd in een facilitaire en kennisinfrastructuur. En hoewel er geen wettelijke plicht op sportbeleid is, heb ik redenen om aan te nemen dat alle partijen aan het eind van dit project inzien dat de return on investment voor de samenwerking veel verder reikt dan de sport alleen.' ■

MEEDOEN IS WINNEN

CLÉMENCE ROSS
DIRECTEUR NEDERLANDS INSTITUUT VOOR SPORT EN BEWEGEN (NISB)

INTEGRATIE DOOR SPORTBEOEFENING

'Ik heb sceptische sportbestuurders
weer enthousiast zien worden'

'Het succes
biedt aanknopingspunten
voor toepassing bij
andere doelgroepen'

Cees Loef vertrekt
bij DSP-groep. Eric
Lagendijk verschijnt
als nieuwe partner

Israël bouwt muur;
invoering Euro

Kabinet Kok valt
over rapport
Srebrenica; moord
op Pim Fortuyn; en-
quête Bouwfraude

Jochum Uytendage
en Gerard van
Velde winnen goud
in Salt Lake City;
Feyenoord wint
UEFA Cup

TomTom: eerste
GPS-autonavigatie-
systeem; Willem-
Alexander trouwt
met Máxima

2002

B&W VAN ALPHEN AAN DEN RIJN HEEFT DE TOEGEVOEGDE WAARDE VAN DE VEILIGHEIDSEFFECTRAPPORTAGE (VER) VOOR STADSONTWIKKELINGSPROJECTEN VAN MEET AF AAN ONDERKEND. NA TIEN JAAR VER-REN ZIJN ALLE BETROKKEN PARTIJEN IN STAAT OM VER OVER HUN (VAK)GRENZEN HEEN TE KIJKEN.

'Zo ontstaat een veiliger, duurzamer en economischer oplossing'

'Een VER versnelt het proces van herstructureringsprojecten aanzienlijk'

VEILIGHEIDSEFFECTRAPPORTAGES IN ALPHEN AAN DEN RIJN

TOBIAS WOLDENDORP
SENIOR ADVISEUR DSP-GROEP

VER OVER JE GRENZEN KIJKEN

Tobias Woldendorp: 'De Veiligheidseffectrapportage (VER) is in 1999 in opdracht van BZK ontwikkeld door DSP-groep. Het is een modulair instrument om de integrale veiligheid van grote herstructureringsprojecten te borgen, door de dialoog tussen alle betrokken publieke en private partijen te structureren. Zo ontstaat op een inzichtelijke manier een veiliger, duurzamer en economischer oplossing. Omdat de VER vrijwillig is, is de bestuurlijke bereidheid om hem uit te voeren gediend met een heldere visie op zijn toegevoegde waarde.'

In Alphen waren die visie en bereidheid er van meet af aan: tien jaar geleden deden we er al een quick scan, als voorloper van de VER. In 2008 zijn er liefst drie VER-ren gedaan. Alphen is de absolute koploper en voortrekker en we zien nu dat steeds meer gemeenten de stelling verlaten dat dit soort procesinstrumenten een hindermacht zijn. We zien dat het proces steeds soepeler verloopt, doordat vakdisciplines elkaars belangen leren kennen en meewegen.

Een VER versnelt het proces van herstructureringsprojecten aanzienlijk, door alle belanghebbende partijen, inclusief ondernemers en gebruikersgroepen, erbij te betrekken. We benoemen met stiften en stickers op drukken van stedenbouwkundige tekeningen de risico's en sterke punten, en werken alternatieven en verbeteringen uit. Dat in Alphen de projectleider tevens technisch manager is van de VER werkgroep, maakt het proces nog efficiënter. Door zijn flexibiliteit is het instrument bovendien geschikt voor zowel grootschalige complexe projecten, als relatief kleinschalige.

B&W van Alphen aan den Rijn heeft de VER op een hoger plan getild, door als enige college rechtstreeks als opdrachtgever te fungeren. In wethouder Hans Groen in 't Wout heeft de VER bovendien een ambassadeur die het denken over integrale veiligheid ook op provinciaal niveau steeds gangbaarder maakt.' >

PROJECTERVARING DSP-GROEP

- **1999** ontwikkeling VER-instrumentarium door DSP-groep voor BZK
- **2000** VER-ren in Alphen aan den Rijn: Masterplan Stadshart Hoge Zijdelage Zijde en stationsomgeving
- **2001** VER-ren, Quick scans en pilotprojecten voor o.a. Amsterdam, Dordrecht, Delft, Roosendaal
- **2007** hernieuwde aandacht VER en herschrijving brochures door CCV
- **2007** VER-ren voor o.a. Venlo (Tegelen), Hengelo (O) en Alphen aan den Rijn

2003

- Opening glazen luchtbrug tussen Veem en Y-point; eerste digitale nieuwsbrief DSP-groep verzonden
- Wapeninspecties Irak; Golfloorlog II; spaceshuttle Columbia verongelukt
- Geboorte kroonprinses Amalia; vogelgriep in de Gelderse vallei; KLM en Air France fuseren
- Lance Armstrong wint Tour nr. 5; PSV landskampioen
- Start MSN; introductie Avatar spel Second Life

DSP-GROEP
XXV
JAAR

< **Hans Groen in 't Wout:** 'In de tweede helft van de jaren negentig was de introductie van de portefeuille 'integrale veiligheid' in Alphen een betrekkelijke noviteit. Er heerste scepsis bij deskundigen op gebieden als verkeer, criminaliteit en brandveiligheid. Men zei: 'wij hebben die deskundigheid toch al?' De speciaal aangestelde beleidsmedewerker en ik hebben er toen onze missie van gemaakt onze collega's ervan te overtuigen dat het zorgvuldig afwegen van alle belangen, de kwaliteit van herstructureringsplannen ten goede komt.

Daarbij heeft geholpen dat we konden laten zien dat binnen de gemeente een kerstboom aan overleggen over veiligheid was opgetuigd. Toen daar de bezem doorheen was gehaald, was de basis voor een structurele benadering van integrale veiligheid gelegd. De VER sloot daar perfect bij aan: een onafhankelijk inhoudelijk advies waarin alle belangen zijn meegewogen, maar dat niet wordt gehinderd door lokale politieke gevoeligheden en financiële afwegingen.

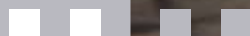
Die onafhankelijkheid van de partij die de VER doet, is ook na tien jaar nog onverminderd van belang. We zijn nu bezig met een multifunctioneel centrum met faciliteiten voor probleemjongeren, een zwembad dat veel verkeer genereert en een volledige herstructurering van de stationsomgeving. Als je die VER-ren in eigen beheer doet, verstoort een dominante partij de zorgvuldige afweging van belangen. DSP-groep weet de balans te bewaken tussen inhoud en proces, zonder dominant te zijn.

'We gaan het samen doen', is hier tegenwoordig de houding, vanuit het gevoel dat alles bespreekbaar is. Dat niet alles mogelijk is, is niet erg als het is onderbouwd. Door samen een veilige, duurzame en kosteneffectieve oplossing te bedenken, zitten we niet meer achteraf met de brokken. Dat is voor mij als bestuurder de grootste winst van de VER.' ■

VER OVER JE GRENZEN KIJKEN

HANS GROEN IN 'T WOUT
WETHOUDER ALPHEN AAN DEN RIJN

VEILIGHEIDSEFFECTRAPPORTAGES IN ALPHEN AAN DEN RIJN

'We gaan het samen doen',
is hier tegenwoordig de houding'

'Er was een kerstboom
aan overleggen
over veiligheid opgetuigd'

PROJECTRESULTATEN

- geschikt voor kleine en grote projecten door modulariteit
- efficiënte besluitvorming door alle relevante partijen te betrekken
- (bijna) alle oplossingsrichtingen zijn bespreekbaar
- veiligheid, duurzaamheid en kosten-effectiviteit gaan hand in hand
- argumentatie vooraf, zodat niet achteraf gerepareerd hoeft te worden

MET OPERATIE JONG EN DE NIEUWE WET OP DE JEUGDZORG HEEFT HET JEUGDBELEID EEN KRACHTIGE IMPULS GEKREGEN. HET MINISTERIE VOOR JEUGD EN GEZIN BELOOFT BINNEN DE EERSTE KABINETSTERMIJN MET NIEUW INSTRUMENTARIUM, EEN MEER PROFESSIONELE EN SAMENHANGENDE JEUGDZORG TE REALISEREN.

'Werken vanuit de vraag van het gezin, versterkt de eigen kracht van het gezin'

'Bij multiprobleemgezinnen is cruciaal dat coördinatie, hulpverlening en coaching in één hand zijn'

JEUGDBELEID

LENNEKE WOLSWINKEL
SENIOR ADVISEUR DSP-GROEP

UIT HET VERDOMHOEKJE

Lenneke Wolswinkel: 'DSP-groep was de afgelopen jaren actief betrokken bij landelijke projecten op het terrein van jeugd, waaronder het opstellen van de sturingsadviezen van Operatie Jong. Hierin staan aanbevelingen voor de inrichting, uitvoering en het bestuur van jeugdbeleid. Binnen het programma 'Opvoeden in de buurt' deden we onderzoek naar de ervaringen van zeven grote gemeenten en provincies/stadsregio's bij de opzet van Centra voor Jeugd en Gezin (CJG's). We hebben hen ondersteund bij het opstellen van een bestuurlijk voorstel voor een pilot, om de wijze van vormgeving van de schakel tussen Bureau Jeugdzorg en CJG's te gaan monitoren.

Voor gemeenten schreven we in opdracht van het ministerie voor Jeugd en Gezin en VNG diverse handreikingen. Zoals de inhoudelijke en organisatorische vormgeving van het CJG, de verbinding met het onderwijs - een belangrijke partner van het CJG - en een verkenning naar regionale samenwerking bij CJG-vorming. Ook voert DSP-groep op gemeentelijk niveau diverse projecten uit, zoals de opzet van CJG's en advisering over de aanpak en begeleiding van multiprobleemgezinnen.

Als projectleider van 'Wraparound care', een pilot in de gemeente Utrecht, ben ik verantwoordelijk voor verbetering van de kwaliteit van de begeleiding van multiprobleemgezinnen. Het uitgangspunt van de pilot is dat coördinatie, hulpverlening en coaching in één hand zijn. Daarnaast is het cruciaal om vanuit de vraag van het gezin te werken: dat versterkt de eigen kracht van het gezin. In de pilot zetten we de ervaring en expertise van de werkers in het veld centraal: zij vinden in de praktijk uit hoe zaken het beste vormgegeven kunnen worden. Daaruit destilleren we lessen en aandachtspunten voor uitvoering en beleid: een goed voorbeeld van praktijkgestuurde beleidsontwikkeling.' >

PROJECTERVARING DSP-GROEP

- **2007** schrijven van vier sturingsadviezen van Operatie Jong
- **2007** onderzoek naar ontwikkeling CJG's in zeven gemeenten van 'Opvoeden in de buurt'
- **2008** schrijven handreiking 'De onderdelen van het Centrum voor Jeugd en Gezin'
- **2009** onderzoek naar de aansluiting tussen jeugdzorg en het gemeentelijke beleid zwerfjongeren
- **2009** schrijven van de handreiking 'De verbinding van CJG met onderwijs'

2005

— Rento Zoutman wordt DSP-partner; ISO 9001 certificaat behaald

— Israël geeft Gaza-strook op; orkaan Katrina treft New Orleans; aanslagen in Londen

— Nederlands 'Nee' tegen Europese Grondwet; Schiphol-brand; 11 doden; WIA vervangt WAO

— Nuna 3 wint World Solar Challenge: 3.000 km in 29 uur; 7e Tour Armstrong

— Bob Geldof en Bono organiseren Live 8, popconcerten voor Afrika

DSP-GROEP
XXV
JAAR

*'Heel ambtelijk Den Haag
vond dat de provincies
er niets van bakten'*

*'Operatie Jong
heeft jeugdbeleid hoog
op de politieke en bestuurlijke
agenda gezet'*

UIT HET VERDOMHOEKJE

MARCEL VAN GASTEL
DIRECTEUR-GENERAAL MINISTERIE VOOR JEUGD EN GEZIN

JEUGDBELEID

< **Marcel van Gastel:** 'Ten tijde van de formatie van het huidige kabinet was de inkt van de Wet op de Jeugdzorg amper droog. Toch vond heel ambtelijk Den Haag dat de provincies eruit moesten, want 'die bakten er niets van'. En het waren niet de eersten de besten die be-
weerden: 'geef het geld aan de gemeenten en het gaat beter'. Onzin. Onze redenering was en is: met stelseldiscussies alleen zijn kinderen niet geholpen. Dus zijn we binnen het stelsel de kwaliteit gaan verbeteren, met programma's voor professionalisering, digitalisering van dossiers, de verwijsindex, bewezen interventies en preventie.

We zitten nu volop in de evaluatiefase van de Wet op de Jeugdzorg en soms krijg ik weer dat gevoel dat het een kwestie is van stoere dingen roepen. Maar we willen dieper kijken: de centrale vraag is of we de zorg rond het kind nu echt goed geregeld hebben. De bestuurlijke consequenties zijn afgeleiden.

Operatie Jong heeft ertoe bijgedragen dat jeugdbeleid hoog op de politieke en bestuurlijke agenda is beland. Er is een minister voor jeugd & gezin, en 400 miljoen extra voor lokaal jeugdbeleid. Uiterlijk in 2011 heeft elke gemeente een Centrum voor Jeugd en Gezin. Dit zal ertoe leiden dat ouders en kinderen eerder en beter worden geholpen.

Het succes van onze aanpak moet meetbaar worden. Multiprobleemgezinnen zijn daarbij de lakmoesproef: doel is om daar problemen beheersbaar te maken en op termijn het aantal nieuwe gevallen terug te dringen. Ook het aantal gevallen van kindermishandeling moet afnemen. Dit beleid zal behalve het kind, de jeugdzorg uit het verdomhoekje halen. Over twee jaar staat er een meer professionele en zelfbewuste sector, die weet wat ze wel en niet kan.' ■

VIER OPGAVEN VOOR DE TOEKOMST

- niet iedere opvoedvraag hoeft een jeugdzorgvraag te worden
- meer lichte, snelle hulp dicht bij en in het gezin
- ga uit van de kracht van het gezin en de sociale omgeving
- erken dat sommige gezinnen langdurig stut en steun nodig hebben

'10.000 m² in
15 jaar tijd met veel
zelfwerkzaamheid
verbouwd'

NA DE OPRICHTING VAN DSP-GROEP IN 1984, WAS HET GEKRAAKTE PAKHUIS HET VEEM IN DE OGEN VAN DE OPRICHTERS EEN LOGISCHE VESTIGINGSPLEK: EEN BROEDPLAATS VAN CREATIVITEIT. EEN KWART EEUW LATER, SPREKEN DSP-GROEP EN TRIODOS BANK, RESPECTIEVELIJK IN DE ROL VAN BESTUURSVOORZITTER EN HUSBANKIER VAN HET VEEM, OVER HET RENDEMENT VAN MAATSCHAPPELIJKE MEERWAARDE.

'De noodzaak om
te blijven vernieuwen
is nog even actueel als toen'

HET VEEM ALS BROEDPLAATS

PAUL VAN SOOMEREN
SENIOR ADVISEUR EN PARTNER DSP-GROEP

BETROKKENHEID, RENDEMENT EN RELEVANTIE

Paul van Soomeren: 'Het Veem werd in 1898 opgeleverd als pakhuis voor de overslag van koffie, thee, tabak en cacao uit de Nederlandse koloniën. Maar de oorsprong van het woord 'veem' gaat terug tot de 16e eeuw, toen zich kleine sociale eenheden vormden van vier à vijf mannen die schepen laadden en losten in de haven. Bij ziekte of overlijden zorgden zij voor elkaars gezinnen.

Het huidige Werkgebouw Het Veem werd in 1981 gekraakt als betaalbare werkruimte voor creatievelingen. Na oprichting van een vereniging is de 10.000 m² vloer in 15 jaar tijd met veel zelfwerkzaamheid van gebruikers tot 74 ruimtes verbouwd. Met een lening van 1,1 miljoen gulden van Triodos Bank en subsidie van gemeente (1,5 miljoen) en provincie (2 ton) werd het gebouw in acht jaar tijd ingrijpend opgeknapt. DSP-groep vervult als gebruiker van het eerste uur al jaren de rol van bestuursvoorzitter.

In de combinatie van het ideële en het zakelijke is Het Veem nog altijd die sociale eenheid van weleer. De mix van kunstenaars, ambachtslieden en commerciële dienstverleners zorgt voor een gezond evenwicht en continuïteit. Dat kan je maatschappelijk verantwoord ondernemen *avant la lettre* noemen. DSP-groep is in de eerste plaats een bedrijf, geboren uit de behoefte aan snellere antwoorden op beleidsvragen. Uit het ideële is onze onafhankelijkheid, creatieve en sociale bedrijfscultuur en platte organisatie voortgekomen.

Het succes van Het Veem schuilt in de combinatie van betrokkenheid, rendement en relevantie. Na ruim 25 jaar behoren de krakers van weleer nu zelf tot het establishment. En hoewel we opgelucht kunnen vaststellen dat Het Veem geen bejaardentehuis voor ex-krakers is geworden, is de noodzaak om het broedplaatsmodel te blijven vernieuwen, nog even actueel als toen.' >

PROJECTERVARING DSP-GROEP

- **1978** firma Pakhoed (nu Vopak) verlaat het Veem, dat op de sloopleist wordt gezet
- **1981** het leegstaande Veem wordt gekraakt en wordt werkgebouw (geen woongebouw)
- **1984** Bram van Dijk en Paul van Soomeren vestigen hun net opgerichte bureau in Het Veem
- **1989** Bram van Dijk koopt Het Veem namens de gelijknamige vereniging voor 1 gulden van Amsterdam
- **2009** DSP-groep ontwikkelt monitorinstrument voor broedplaatsenbeleid in opdracht van Amsterdam

2007

Interimwerk vanuit DSP-groep neemt een hoge vlucht; > 100 adviseurs in DSP-netwerk

Miljoenen vluchtelingen in Darfur; akkoord in N-Ierland; Pakistaanse oppositieleidster Benazir Bhutto vermoord

Militaire missie in Uruzgan verlengd; Rita Verdonk uit VVD gezet; Betuwerijk geopend

Alberto Contador wint de Tour; PSV landskampioen

Introductie Iphone; Hilversum schakelt over op breedbeeld

< **Eric Holterhues:** 'Het 'nieuwe bankieren' is niet nieuw. Het bestaat al minimaal zolang als Triodos Bank. De oprichting van die bank in 1980, kwam voort uit de behoefte aan een transparante financiële instelling, die spaarders en beleggers laat zien wat er gebeurt met hun geld. Om die reden wordt dit geld uitsluitend geïnvesteerd in de reële economie; in projecten met maatschappelijke meerwaarde op cultureel, sociaal of natuur en milieugebied.

Triodos Bank stimuleert duurzaam ondernemen via kredietverstrekking onder andere door het financieren van projecten in de biologische landbouw, duurzame energie, onderwijs, gezondheidszorg en de culturele sector. Onze werkwijze is in die dertig jaar niet veranderd, en de kredietcrisis lijkt ons gelijk te geven. Onze bank groeit razendsnel op de particuliere én de zakelijke markt, omdat steeds meer mensen zien dat duurzaamheid loont: de wereld verbeteren en geld verdienen kunnen wel degelijk hand in hand gaan.

Triodos Bank kent een multi-stakeholdermodel: wij hebben aandeelhouders én stakeholders die ons op de vingers kijken. In de praktijk blijkt onze transparantie tot gelijkgestemdheid te leiden, die maakt dat de belangen van de bank, particulieren en zakelijke klanten in elkaars verlengde liggen: maatschappelijke meerwaarde is voor allen een voorwaarde. Ik zie ook dat werk doen 'dat er toe doet' weer de norm wordt.

De kracht van Het Veem als cultureel initiatief, ligt in haar onafhankelijkheid. Dat dergelijke initiatieven worden gedragen door een gemeenschap is voor Triodos Bank een voorwaarde voor kredietverlening. Door meerdere bronnen van inkomsten te genereren en veel zelf te doen, worden broedplaatsen veel minder afhankelijk van één bron van financiering, zoals subsidies. Onder die voorwaarden heeft het broedplaatsmodel een gezonde toekomst.' ■

BETROKKENHEID, RENDEMENT EN RELEVANTIE

ERIC HOLTERHUES
MANAGER KREDIETVERLENING TRIODOS BANK

HET VEEM ALS BROEDPLAATS

'Onze werkwijze is niet veranderd,
en de kredietcrisis
lijkt ons gelijk te geven'

'Het broedplaatsmodel
heeft een
gezonde toekomst'

PROJECTRESULTATEN

- ruimte bieden aan vernieuwende vormen van kunst en ondernemerschap
- inbedden van kunst en kunstenaars in een woon- en werkgebied
- samenwerking stimuleren tussen kunstenaars en andere ondernemers
- eigentijdse functies onderbrengen in oude gebouwen en cultureel erfgoed
- laten zien dat kunst belangrijk is voor een vitale en leefbare samenleving

*‘Waarden die garant
zullen blijven staan
voor de kwaliteit van
onze dienstverlening’*

DSP-GROEP OVER 25 JAAR WAARDEN DIE WAARDE TOEVOEGEN

TERUGBLIKKEN, ZOALS WE IN DIT JUBILEUMBOEK DEDEN, IS MAKKELIJKER DAN VOORUITZIEN. WEL HEEFT DEZE REIS DOOR DE GESCHIEDENIS VAN DSP-GROEP ONS INZICHTEN OPGELEVERD, DIE HELPEN DE TOEKOMST MET VERTROUWEN TEGEMOET TE ZIEN. DE WAARDEN DIE WIJ IN ONS BEDRIJF DELEN, GEVEN ONZE DIENSTVERLENING DE TOEGEVOEGDE WAARDE DIE DOOR U WORDT GEWAARDEERD. DIE WEDERZIJDSE LOYALITEIT, GEPAARD AAN VERTROUWEN IN ONZE KWALITEIT, ONAFHANKELIJKHEID EN EEN SCHERP OOG VOOR WAT DE MARKT BEHOEFT, MAAKT DAT WE ALS BUREAU OOK TOEKOMSTIGE CRISES ZULLEN DOORSTAAN.

Wie durft te beweren de huidige crisis te hebben voorspeld, wordt terecht meewarig aangekeken. Op deze plaats dus geen alomvattende toekomstvisie, laat staan een die reikt tot aan ons gouden jubileum. Wel een toelichting op de waarden die garant zullen blijven staan voor de continuïteit van ons bedrijf. Die waarden vertegenwoordigen de vier pijlers, waarop DSP-groep stevig staat en de kwaliteiten die onze dienstverlening toegevoegde waarde geven: >

2009

DSP-groep 25 jaar
crisis-proof!

Jubileum wordt
gevierd met een
groot feest in
Amsterdam

Bureau-uitstapje
naar een exotisch
eiland: TEXEL!

Jubileumjaar af-
gesloten met een
relatiegeschenk:
DSP-groep
in twaalf dubbel-
interviews

DSP-GROEP - WAARDEN:

- **Klantgerichtheid:** in onze bedrijfscultuur en kwaliteitszorg (ISO) staan opdracht en opdrachtgever centraal. Daarom willen we goede én minder goede ervaringen van onze klanten horen.
- **Creativiteit:** onze medewerkers werken niet vanuit een vaste routine, maar proberen in elke opdracht nieuwe inzichten toe te passen. Verbetering en vernieuwing staan centraal in ons werk.
- **Collegialiteit:** in ons werk verwachten we zelfstandigheid en zelfredzaamheid van medewerkers, maar ook het delen van kennis en het bieden van collegiale steun. In goede én minder goede tijden.
- **Commerciële (slag)kracht:** een goed ontwikkeld marktinstinct biedt ons bedrijf een gezonde financiële basis. Hierdoor kunnen we onze medewerkers én opdrachtgevers continuïteit bieden.

DSP-GROEP - KWALITEITEN:

- **Inhoud:** DSP-ers weten waarover ze praten: opdrachtgevers waarderen vooral onze inhoudelijke kennis over de beleidsonderwerpen die we bestrijken.
- **Veelzijdigheid:** DSP-ers zijn duizendpoten; ze kunnen vanuit hun vakinhoudelijke kennis en deskundigheid onderzoek doen, een project leiden of advies op maat geven.
- **Prijs/kwaliteit:** DSP-groep biedt waar voor zijn geld: opdrachten van de overheid worden in toenemende mate openbaar aanbesteed, wat ons nieuwe opdrachten en opdrachtgevers oplevert.
- **Flexibiliteit:** DSP-groep (net)werkt samen met universiteiten, onderzoeksinstituten en zelfstandige adviseurs/projectmanagers. Wij houden de regie, zodat klanten weten waarop ze kunnen rekenen.

OVER 25 JAAR

Zoals u ziet past onze toekomstvisie op de achterkant van het spreekwoordelijke bierviltje of sigarenkistje: waarden die waarde toevoegen, dat is de basis. Dat houdt ons koersvast, al hebben we voldoende voeling met de markt om de bakens te verzetten als dat nodig is. Want we weten dat bijsturen in beweging effectiever is dan veranderen vanuit stilstand. En daar kunt u als opdrachtgever alleen maar baat bij hebben. Wij willen u ook de komende 25 jaar van dienst zijn en blijven voortdurend werken aan onze toegevoegde waarde(n). Zodat u in 2034 opnieuw een fraai DSP-jubileumboek tegemoet kunt zien. ■

COLOFON

REDACTIE EN EINDREDACTIE

Kees de Rijk, BDR journalistiek

VORMGEVING EN OPMAAK

Josta Bischoff Tulleken, JBT ontwerp+

FOTOGRAFIE

Duco de Vries *(m.u.v. pagina 6 t/m 8, DSP-groep)*

DRUK

Koopmans' drukkerij, Hoorn

MET DANK AAN

Sascha Baggerman, Josje Calff, Job Cohen, Barth van Eeten, Marius Ernsting, Dick Folkertsma, Marcel van Gastel, Hans Groen in 't Wout, Eric Holterhues, Tom Meeuws, Clémence Ross en Margo Vliegenthart en alle anderen die aan de inhoud van deze jubileumuitgave hebben bijgedragen.

UITGAVE

DSP-groep

© 2009, 1e druk

Alle rechten voorbehouden.

Deze uitgave is met zorgvuldigheid samengesteld.

Voor eventuele onjuistheden en/of onvolledigheden in deze uitgave zijn de makers niet aansprakelijk.

DSP-groep BV
Van Diemenstraat 374
1013 CR Amsterdam
t 020 625 75 37
f 020 627 47 59
e info@dsp-groep.nl
i www.dsp-groep.nl

[DSP - groep]

Onderzoek – Advies – Management